

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

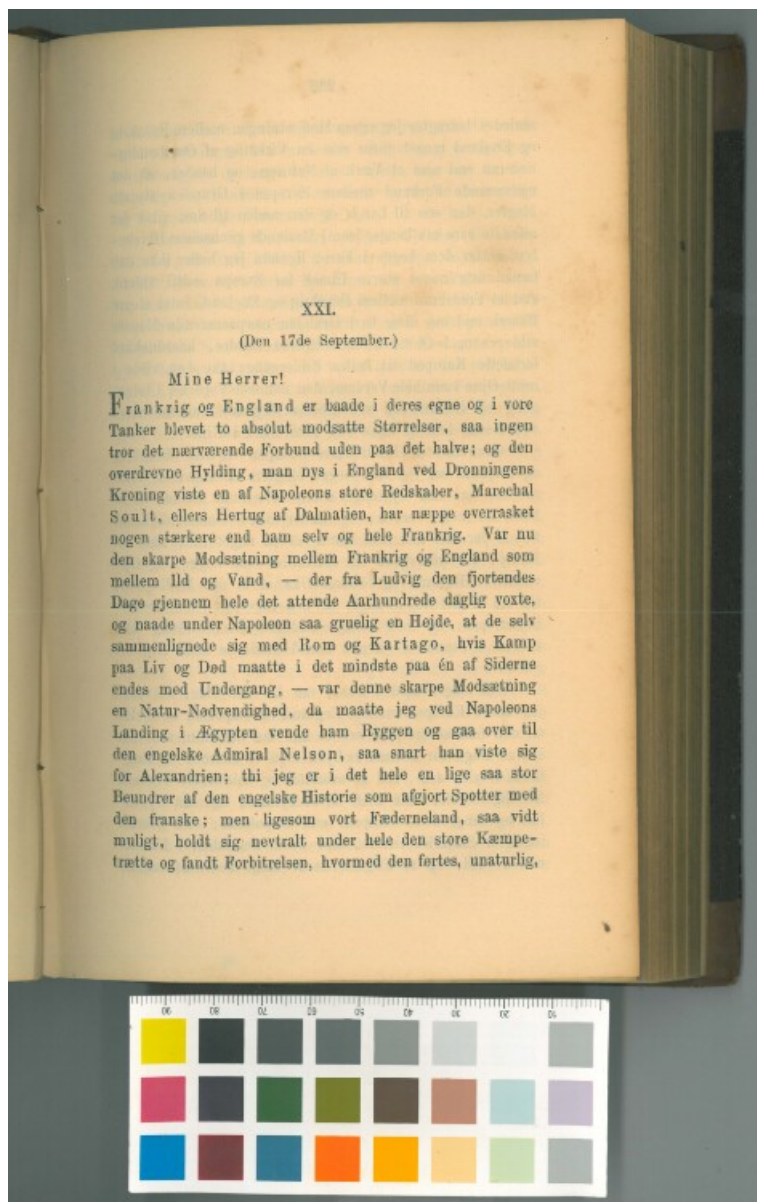
Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 235. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm6867/facsimile.pdf (tilgået 25. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XXL

(Den 17de September.)

Mine Herrer!

Frankrig og England er baade i deres egne og i vore Tanker blevet to absolut modsatte Størrelser, saa ingen tror det nærværende Forbund uden paa det halve; og den overdrevne Hyldning, man nys i England ved Dronningens Kroning viste en af Napoleons store Redskaber, Marechal Soult, ellers Hertug af Dalmatien, har næppe overrasket nogen stærkere end ham selv og hele Frankrig. Var nu den skarpe Modsætning mellem Frankrig og England som mellem Ild og Vand, — der fra Ludvig den fjortendes Dage gjennem hele det attende Aarhundrede daglig voxte, og naade under Napoleon saa gruelig en Højde, at de selv sammenlignede sig med Rom og Kartago, hvis Kamp paa Liv og Død maatte i det mindste paa én af Siderne endes med Undergang, — var denne skarpe Modsætning en Natur-Nødvendighed, da maatte jeg ved Napoleons Landing i Ægypten vende ham Ryggen og gaa over til den engelske Admiral Nelson, saa snart han viste sig for Alexandrien; thi jeg er i det hele en lige saa stor Beundrer af den engelske Historie som afgjort Spotter med den franske; men ligesom vort Fæderneland, saa vidt muligt, holdt sig nevtralt under hele den store Kæmpetrætte og fandt Forbitrelsen, hvormed den førtes, unaturlig,

saaledes betragter jeg ogsaa Modsetningen mellem Frankrig og England meget mere som en Virkning af Omstændighederne end som et Værk af Naturen, og haaber, at det nærværende Forbund mellem Evropas i Grunden største Magter, den ene til Lands og den anden til Søs, vil i det mindste vare saa længe, [som] Ruslands grænseløse Herskelyst sætter dem begge i Fare; ligesom jeg heller ikke kan tænke mig noget større Uheld for Evropa indtil videre, end et Fredsbrud mellem Frankrig og England, intet større Raseri, end om disse to i Grunden nærpaarørende Magter vilde, som i Oldtiden de tebanske Brødre, haardnakket fortsætte Kampen til fælles Undergang; thi det vilde i mine Øjne være hele Verdens, den dannede Verdens, Undergang og Løsenet til et barbarisk Tyranni, endnu værre end Roms, kun at ligne ved Tatarernes i Kina.

Grunden til Hundreedaars-Kampen mellem Frankrig og England ser jeg da i begge Magters Overmod og deraf avlede, lige saa frygtelige som udsærvende Planer til at beherske hele Verden; og under disse Omstændigheder kunde der vist nok ikke times Verden noget bedre end en Kamp, der ydmygede og svækkede dem begge, og Opvæksten i Rusland og Nordamerika af to nye Medbejlere; thi nu er det dog muligt, at den Ligevægt, man raabte højest paa, da man ivrigst nedbrød den, virkelig kan komme i Stand og en god Stund holde de store Knive i Skeden.

Saa meget med Forord, saa De kan vide, at synes jeg under Kampen mellem England og Napoleon at hælde til den franske Side, da er det lige saa lidt min, som det i hine Dage var Danmarks Lyst, men er Nelsons og Englands Skyld, som, ved at overfalde og mishandle Verdens fredeligste Folk, viste Drift til et Tyranni, lige saa frygteligt og langt mere lumpent end Napoleons; som overalt ingen er Slaveriet vissere, end hvem der falder i Kræmmeres Vold; og er Engellænderne langt bedre at handle

